

**UCHWAŁA NR III/26/14
RADY MIEJSKIEJ W KORONOWIE**

z dnia 30 grudnia 2014 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Koronowo
na lata 2015 – 2017**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U z 2013 r. poz.594, poz.645, poz.1318; z 2014 r. poz. 379, poz. 1072), art. 176 pkt. 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz.135, poz.154, poz. 866, poz. 1650; z 2014 r. poz. 619, poz.1188) oraz art.110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz.182, poz. 509, poz. 1650; z 2014 r. poz.567, poz. 598, poz. 1004, poz. 1146, poz.1188) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjąć Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Koronowo na lata 2015 – 2017 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Koronowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie Gminy Koronowo.

Przewodniczący
RADY MIEJSKIEJ
Włodzisław Domek

UZASADNIENIE

Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.) ustawodawca nałożył na gminy nowe obowiązki w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej nad dziećmi, które pozbawione są prawidłowo funkcjonującej władzy rodzicielskiej. Zapis art. 176 pkt. 1 wymienionej ustawy stanowi, że do zadań własnych gminy należy opracowywanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny. W związku z powyższym podjęcie uchwały jest w pełni uzasadnione.

Przewodniczący
RADY MIEJSKIEJ
Włodzisław Domek

**Załącznik
do Uchwały Nr III/26/14
Rady Miejskiej w Koronowie
z dnia 30 grudnia 2014 r.
w sprawie przyjęcia
Gminnego Programu Wspierania
Rodziny
dla Gminy Koronowo na lata 2015-2017**

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2015 - 2017
W GMINIE KORONOWO**

Koronowo 2014 r.

Wstęp

Niniejszy Gminny Program Wsparcia Rodziny na lata 2015 - 2017 stanowi realizację dyspozycji art.176 pkt.1 ust.2 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2013 r. poz.135 ze zm.).

Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jako instytucji polityki społecznej państwa jest bezpośrednie organizowanie i wykonywanie zadań związanych z zaspokojeniem potrzeb jednostek i rodzin pozostających w trudnej sytuacji życiowej. Pomoc powinna koncentrować się na wspomaganiu osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Praca z rodziną winna być połączona z jej własną aktywnością. Organizując różnorodne formy pomocy na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Rodzinę należy wspierać i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie.

Rodzina jest najważniejszą podstawową grupą społeczną, na której opiera się całe społeczeństwo. Ułatwia jednostkom adaptację do zmieniającej się rzeczywistości społecznej, do jej wymogów. Jest strefą ochronną człowieka i najlepszym środowiskiem wychowawczym dla dziecka.

Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje i ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie.

Rodzina nie tylko umożliwia zaspokojenie potrzeb dzieci, lecz jest także czynnikiem ich rozwoju. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Uzależnienia, przemoc w rodzinie, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych oraz zła sytuacja materialna to główne problemy dezorganizujące życie rodzin.

Rodzina dysfunkcyjna to taka, w której występują poważne nieprawidłowości w zaspokajaniu podstawowych potrzeb biologicznych i psychospołecznych dziecka. Ma to związek ze znacznymubożeniem rodziny spowodowanym dewiacyjnymi zachowaniami rodziców. Należą do nich m.in. unikanie pracy, nadużywanie alkoholu, przestępczy tryb życia, a także mała dbałość o potrzeby rozwojowe dziecka.

Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy ze strony specjalistów spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie wielorakimi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wsparcia Rodziny na lata 2015 - 2017 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować

będą się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych.

Podstawy prawne

Działania w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną realizowane są na podstawie obowiązujących przepisów prawa:

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz.483).
- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz.182 ze zm.).
- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz.135 ze zm.).
- Ustawy z dnia 25 lutego 1964r Kodeks rodzinny i opiekuńczy. (Dz. U. z 2012 r., poz.788).
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r., nr. 180, poz.1493 ze zm.).
- Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Z 2012 r., poz.1356 ze zm.).

Diagnoza problemów społecznych

Gwałtowne zmiany społeczne, przemiany obyczajowe, dziedziczenie ubóstwa, rozpad więzi rodzinnych są często źródłem problemów społecznych.

Wiele problemów z jakimi borykają się rodziny jest ze sobą powiązanych w sposób przyczynowo-skutkowy. Najczęściej dysfunkcyjność rodziny łączy się z takimi zjawiskami jak: uzależnienia, przemoc domowa, problemy w pełnieniu ról rodzica.

Diagnoza sytuacji społecznej w Gminie Koronowo

Gmina Koronowo położona jest w środkowo-północnej części Polski, na obszarze województwa Kujawsko - Pomorskiego i powiatu bydgoskiego. Jest jedną z największych obszarowo gmin tego województwa i obejmuje 41.170 ha, w tym miasto 2818 ha. Jest to gmina miejsko-wiejska, w której rolę centrum administracyjnego pełni miasto Koronowo (około 11 tys. mieszkańców). Na obszarze gminy poza miastem Koronowem znajdują się 33 sołectwa.

Gminę Koronowo wg stanu na dzień 31.12.2013 r. zamieszkiwało 24.068 mieszkańców, w tym 12.246 kobiet i 11.822 mężczyzn.

Poniższa tabela obrazuje liczbę mieszkańców na terenie miasta i gminy Koronowo.

Tabela 1. Ludność w Koronowie. Struktura demograficzna.

rok	2011	2012	2013
Liczba mieszkańców	24.052	24.121	24.068
Kobiety	12.142	12.180	12.246
Mężczyźni	11.910	11.941	11.822

Ze wsparcia Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie skorzystało w 2013 r. - **915 rodzin**, co obrazuje poniższa tabela.

Tabela 2. Liczba rodzin korzystających z pomocy

rok	2011	2012	2013
liczba rodzin	858	882	915

Zauważalnym staje się powiększająca się ilość rodzin dla których zasiłki z pomocy społecznej są jedynym źródłem utrzymania. Sytuacja taka powoduje utrwalenie się sposobu życia opierającego się na systematycznym korzystaniu z pomocy społecznej przy sporadycznie uzyskiwanych dochodach z innych źródeł. Po pewnym czasie zaczyna pojawiać się uzależnienie od pomocy i roszczeniowy stosunek tych rodzin do instytucji pomocy społecznej.

Tabela 3. Najczęściej występujące przyczyny korzystania z pomocy MGOPS w Koronowie

Powody	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r. - stan na dzień 30.09.2014 r.
Ubóstwo	647	725	775	707
Bezrobocie	604	619	652	601
Niepelnosprawność	337	360	375	351
Długotrwała choroba	336	377	411	379
Bezradność w sprawach op-wych.	219	236	262	248
Alkoholizm	70	96	96	95
Przemoc w rodzinie	14	11	13	8

Jak wynika z powyżej przedstawionych danych najczęstszym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej było posiadanie niskich dochodów oraz bezrobocie.

Pozostawanie bez pracy jest głównym czynnikiem sprawczym ubóstwa. Niesie za sobą nie

tylko niedostatek, ale też i negatywne skutki w zakresie funkcjonowania rodziny. W 2012 r. (stan na dzień 31.12.2012 r.) było zarejestrowanych w PUP w Koronowie 1848 osób, liczba osób bezrobotnych w 2012 r. (stan na dzień 31.12.2013 r.) wzrosła do 1930 osób. W 2014 r. (stan na dzień 30.04.2014 r.) było 1744 osób pozostających bez stałego zatrudnienia. Z obserwacji pracowników socjalnych, którzy posiadają bezpośredni kontakt z mieszkańcami gminy wynika, że w rzeczywistości wskaźnik bezrobocia jest zdecydowanie wyższy, gdyż wielu mieszkańców pozostaje bez stałej pracy, ale nie są oni zarejestrowani w biurze pracy. Pozostawanie bez pracy powoduje ubożenie rodzin i bardzo często jest przyczyną powstawaniu szeregu dysfunkcji.

Osoby bezrobotne obok wsparcia finansowego obejmowane są także pracą socjalną oraz działaniami z zakresu aktywnej integracji, które służyć mają przywróceniu ich na rynek pracy.

Powody destabilizujące osoby i środowisko rodzinne to także niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba. We współczesnym świecie niepełnosprawność człowieka uważana jest za szczególnie istotny problem społeczny. Za niepełnosprawne uznać należy osoby, których stan fizyczny, psychiczny i umysłowy powoduje trwałe i okresowe utrudnienia, ograniczenia bądź uniemożliwia pełnienie ról i zadań społecznych na poziomie powszechnie przyjętych kryteriów. Znaczenie tego problemu wynika z rozmiarów i powszechności występowania niepełnosprawności w populacji – duża liczba osób ubiegająca się o ustalenie stopnia niepełnosprawności, coraz większa liczba osób otrzymujących zasiłki stałe z uwagi na niepełnosprawność. Jest to zjawisko o tyle niebezpieczne, że występuje w okresie osłabienia więzi społecznych i rodzinnych.

W dalszej kolejności przyczyną korzystania z pomocy społecznej jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Wiąże się ona z dysfunkcjami w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, niedojrzałością emocjonalną rodziców, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym.

Rodzinom niewydolnym wychowawczo i mającym problemy opiekuńczo-wychowawcze po rozeznaniu ich sytuacji może zostać przydzielony asystent rodziny. Zajmuje się on niezależnie od pracowników socjalnych wyłącznie pomocą i bezpośrednią pracą z rodziną wieloproblemową. Powołanie asystenta rodziny w 2012 roku było zadaniem fakultatywnym dla gmin. Natomiast zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, od 1 stycznia 2015 r. zatrudnienie asystenta będzie dla gmin obligatoryjne (Ustawa z dnia 25 lipca 2014 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw - Dz. U. Z 2014 r., poz.1188).

Asystent rodziny jest znaczącym elementem wspierania rodziny w środowisku. Podstawowym zadaniem asystenta jest wspieranie rodziców w prawidłowym wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Zadaniowy czas pracy asystenta rodzinnego ma służyć realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny.

Do 30 listopada 2014 r. tut. Ośrodek objął wsparciem asystenta rodziny 24 środowiska.

Tabela 4. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta

rok	2012	2013	2014 (stan na 30.11.2014 r.)
Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny	21	27	24

Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym poprzez zmianę stosunku osób do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny i wzbudzenie wiary we własne siły. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Głównie zadanie będzie niedopuszczenie do oddzielenia dziecka od rodziny lub umożliwienie jak najszybszego powrotu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej do rodziców.

W sytuacji, gdy rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta zostaje im ograniczona, Sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej za dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki za jego pobyt. W pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej gmina ponosi 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w drugim roku – 30%, a w trzecim i następnych latach - 50%.

W roku 2013 Gmina Koronowo współfinansowała pobyt 33 - dzieci, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej na nowych zasadach w tym 11 - dzieci w rodzinach zastępczych oraz 22 dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej gmina Koronowo współfinansowała w roku 2014 pobyt 12 dzieci w rodzinach zastępczych oraz 18 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Jak wynika z informacji Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy w pieczy zastępczej umieszczonych jest obecnie 72 dzieci pochodzących z terenu miasta i gminy Koronowo.

Należy podkreślić, iż w jednej rodzinie może występować kilka przesłanek uprawniających do korzystania z pomocy społecznej. Kolejną z nich jest alkoholizm, który często powoduje dysfunkcję i rozkład rodziny.

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą, która zaczyna się podstępnie, bez świadomości zainteresowanej osoby. Polega na niekontrolowanym picu napojów alkoholowych i w znacznym

stopniu upośledza podstawowe funkcje rodziny oraz zaburza rozwój wzrastających w takich rodzinach dzieci.

Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koronowie rozpatrzyła do 30 listopada 2014 roku 39 wniosków o poddanie leczeniu odwykowemu. Poniżej została przedstawiona tabela obrazująca liczbę wniosków kierujących osoby uzależnione od alkoholu na leczenie odwykowe w latach 2011-2014.

Tabela 5. Liczba złożonych wniosków o leczenie odwykowe.

rok	2011	2012	2013	2014
wnioski do MGKRPA o poddanie leczeniu odwykowemu	37	28	41	39
wnioski skierowane do Sądu o zastosowanie przymusowego leczenia	38	21	32	21

Praca z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin jest bardzo trudna i długotrwała. Wymaga wsparcia i kontroli wielu osób i instytucji.

Dużym problemem występującym w rodzinie na terenie miasta i gminy Koronowo jest także zjawisko przemocy w rodzinie.

Oszacowaniu skali tego zjawiska służą dane dotyczące realizacji procedury interwencji w przypadkach przemocy w rodzinie - "Niebieskie Karty". W każdym z tych przypadków udzielono ofiarom przemocy daleko idącej pomocy ze strony wszystkich instytucji, których przedstawiciele uczestniczą w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego w ramach zespołów roboczych (pracownicy socjalni, pedagodzy i psycholodzy szkolni, dzielnicowi, kuratorzy zawodowi i społeczni, członkowie M-GKRPA, pielęgniarki). Ofiarom przemocy udzielana jest także pomoc poprzez umieszczenie ich interwencyjnie w Specjalistyczny Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Tucholi bądź Inowrocławiu.

Problem przemocy od kilkunastu lat zaczyna przebijać się do świadomości społecznej. Początkowo problem ten był marginalizowany i przemilczany. Stopniowo jednak zaczęto podejmować różne działania mające na celu łagodzenie skutków społecznych tego zjawiska. Przemoc w rodzinie, inaczej zwana przemocą domową, to nie tylko przemoc fizyczna, lecz także psychiczna, seksualna lub ekonomiczna. Wbrew stereotypom ma ona miejsce nie tylko w rodzinach z tzw. marginesu społecznego, lecz także w tych dobrze sytuowanych, uważanych za normalnie funkcjonujące i występuje we wszystkich grupach społecznych.

Do Zespołu Interdyscyplinarnego do 30 listopada 2014 r. wpłynęło 48 zgłoszeń dotyczących

występowania przemocy w rodzinie, powołano 337 grupy robocze.

Poniższa tabela obrazuje ilość założonych Niebieskich kart w latach 2011 - 2014.

Tabela 6. Liczba założonych "Niebieskich Kart" w związku z występowaniem przemocy domowej

rok	2011	2012	2013	2014 na dzień 30.11.2014 r.
Liczba Niebieskich kart	3	32	61	48

Zauważalnym problemem, który występuje na terenie miasta i gminy Koronowo jest także samotne rodzicielstwo.

Najczęściej występują trzy typy sytuacji rodziny niepełnej. W pierwszym przypadku dziecko wychowuje samotna matka, ojciec wprawdzie istnieje, niekiedy nawet uznaje dziecko za swoje, ale nie utrzymuje kontaktu. Częściej jednak zaprzecza, że dziecko jest jego i latami procesuje się z matką. W drugim przypadku powodem braku ojca w rodzinie jest jej rozbiecie np. separacja lub rozwód. Wreszcie powodem nieobecności ojca w rodzinie może być jego śmierć. Wyodrębnia się jeszcze typ rodziny zrekonstruowanej tzn. w rodzinie pojawia się ojczym, macocha lub dziecko adoptowane. Każda z tych sytuacji inaczej wpływa na dziecko, jego rozwój fizyczny, intelektualny i moralny. Rodziny niepełne napotykają na liczne trudności wynikające z braku warunków do zaspokajania szeregu potrzeb indywidualnych. Najdotkliwsze są kłopoty finansowe, które często powodują braki w zaspokojeniu potrzeb bytowych dziecka i rodzica. Trudności finansowe tych rodzin spowodowane są często nieuregulowaną sytuacją prawną, brakiem alimentów, lub niskimi dochodami samotnych matek. Trwała nieobecność jednego z rodziców skłania drugiego do samodzielnego podejmowania wszystkich ról społecznych. Rodzic opiekujący się dziećmi musi samodzielnie podejmować wszystkie decyzje związane z utrzymaniem rodziny. Sytuacja ta może być dużym obciążeniem psychicznym, a często ze względu na małą dojrzałość emocjonalną niektórych z rodziców przerasta ich możliwości i powoduje załamanie realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczych wobec dzieci.

Tabela 7. Samotne matki (dane sekcja świadczeń rodzinnych MGOPS Koronowo)

rok	2012	2013	2014 (stan na dzień 30.09.2014 r.)
Liczba samotnych matek	172	173	174

Diagnozowanie i monitorowanie rodziny pozwala na wskazanie form pomocy niezbędnych

dla rodzin znajdujących się w sytuacjach zagrożenia i kryzysu. Założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, kiedy pojawiają się problemy.

Adresaci programu:

Odbiorcami powyższego Programu są:

- Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- Dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przemocą oraz ubóstwem przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

Zasoby

Instytucje i organizacje funkcjonujące na terenie Gminy Koronowo świadczące pomoc w opiece nad dzieckiem oraz realizujące zadania w zakresie wspierania rodziny:

- Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie,
- Urząd Miejski w Koronowie,
- Gminne Centrum Zarządzania Kryzysowego
- Punkt Interwencji Kryzysowej,
- Miejsko - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komisariat Policji w Koronowie,
- Zespół Kuratorskiej służby sądowej,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy,
- placówki oświatowe,
- placówki służby zdrowia,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Koronowie,
- Świetlica Socjoterapeutyczna w Koronowie,
- świetlice środowiskowe,
- organizacje pozarządowe – Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Ziemi Koronowskiej, Stowarzyszenie Dzieci Sprawnych Inaczej, Stowarzyszenie Oświatowe Corona.

Wsparcie rodziny na terenie Gminy Koronowo:

Mocne strony	Słabe strony
- dobrze wykształcona kadra, doświadczenie i wiedza we wsparciu rodzin - działalność instytucji pracujących na rzecz rodzin, - zatrudnienie asystentów rodzin pozwalające na budowanie efektywnych metod współpracy z rodziną w jej środowisku, - dobre rozeznanie problemów i potrzeb środowiska lokalnego	- brak placówek wsparcia dziennego, - brak rodzin wspierających, - niewystarczający system informacyjny, koordynacji i współpracy między instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi. - słabo rozwinięta idea samopomocniczości - bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie - zjawisko marginalizacji społecznej (wykluczenie społeczne)
Szanse	Zagrożenia
- możliwość pozyskania środków zewnętrznych - wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami wspierającymi rodzinę - wzrost świadomości jakie znaczenie i jaką wartość niesie ze sobą rodzina. -wzrost świadomości dotyczący wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodziny	- coraz bardziej skomplikowane problemy rodzin - większa skala zjawisk niepożądanych - brak świadomości problemów i nieumiejętność szukania pomocy przez rodziny zagrożone. - niespójność przepisów prawa oraz ich niedostosowanie do faktycznych potrzeb - wzrost kosztów utrzymania rodzin - uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko "dziedziczenia ubóstwa"

Cele Programu

Gminny Program Wsparcia Rodziny dla Gminy Koronowo jest dokumentem przewidzianym do realizacji na lata 2015-2017 i jest kontynuacją Programu na lata 2012-2014. Jego kluczowym celem jest stworzenie spójnego systemu środowiskowej pracy opiekuńczo-wychowawczej.

Cel główny:

Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

- Monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem, wykluczeniem społecznym.
- Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach .
- Wsparcie materialne ubogich rodzin - zapewnienie rodzinom bezpieczeństwa socjalnego.

- Zapobieganie sytuacjom kryzysowym wymagających interwencji.
- Poprawa funkcjonowania rodziny zagrożonej dysfunkcją.
- Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży.
- Wspieranie rodzin naturalnych poprzez oddziaływania interdyscyplinarne.
- Budowanie systemu wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji dzieci.
- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.
- Zapewnienie opieki asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Harmonogram i plan realizacji zadań:

Lp	Zadania	Działania	Termin realizacji
1.	Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.	1. Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, niewydolnych wychowawczo. 2. Zapewnienie wsparcia asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. 3. Kierowanie osób uzależnionych na leczenie za pośrednictwem Miejsko Gminnej Komisji Rozwiązywaniu Problemów Alkoholowych	2015 - 2017
2.	Zapewnienie podstawowych potrzeb bytowych oraz bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.	1. Diagnozowanie środowisk rodzinnych - rozpoznawanie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich i zaniedbań względem dzieci. 2. Udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej oraz dożywiania dla rodzin w trudnej sytuacji materialnej i bytowej przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiek-wychowawczych zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. 3. Kierowanie dzieci i młodzieży na kolonie i obozy.	2015 – 2017
3.	Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin	1. Praca Zespołu Interdyscyplinarnego – podejmowanie działań w ramach "Niebieskiej Karty" – zapewnienie pomocy osobom doświadczającym przemocy. 2. Realizacja Procedury Pomocy Dziecku Pokrzywdzonemu Przemocą w Rodzinie oraz Procedury postępowania pracownika socjalnego przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w sytuacji bezpośredniego zagrożenia	2015 – 2017

		życia lub zdrowia w związku z wystąpieniem przemocy w rodzinie. 3. Interwencja kryzysowa w rodzinie – zawiadamianie Sądu o nieprawidłowej sytuacji dziecka 4. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.	
4.	Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny	1. Współpraca MGOPS, Policji, Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, służby zdrowia, szkół, kuratorów, Sądu Rodzinnego, Zespołu Interdyscyplinarnego, organizacji pozarządowych oraz innych instytucji. 2. Doskonalenie kadry (szkolenia dla pracowników socjalnych, asystentów rodziny oraz innych specjalistów działających na rzecz rodziny). 3. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy, jednostką realizującą działania z zakresu pieczy zastępczej – podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.	2015 - 2017

Zasady finansowania

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015-2017 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Koronowo.

Monitoring Programu

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015-2017 jest Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie. Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będą poprzez przedkładanie przez Burmistrza Koronowa w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Miejskiej w Koronowie sprawozdań z realizacji Programu zgodnie z art.179 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.

Przewidywane efekty realizacji Programu.

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- Wnikliwe rozeznanie rodzin pod kątem ich dysfunkcji, funkcjonowania i potrzeb.

- Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.
- Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny i dziecka.
- Ograniczenie powstawania sytuacji kryzysowych rodzin wymagających interwencji.
- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych.
- Stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.
- Zintegrowanie działań różnorodnych podmiotów na rzecz wspierania rodziny i jej członków.
- Zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodziny i jej członków.

Podsumowanie

Gminny program wspierania rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia dzieci i ich rodzin.

Wsparcie rodzin przyniesie pozytywny skutek wówczas, gdy zostaną stworzone warunki do wyeliminowania negatywnych czynników zakłócających jej rozwój. Szansą na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku jest wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału poprzez zdobycie nowych umiejętności w funkcjonowaniu rodziny.

Szczególnie ważnymi i oczekiwanymi rezultatami niniejszego Programu będzie poprawa relacji rodzinnych i funkcjonowania rodziny w społeczeństwie, zmiana systemu wartości i norm u poszczególnych jej członków. Poza tym oczekuje się wzmocnienia roli i pozycji rodziny, co pozwoli na ograniczenie skali umieszczania dzieci w systemie pieczy zastępczej.

Konieczność opracowania Programu i jego realizacja wynika nie tylko z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ale jest również odniesieniem do Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i Konwencji Praw Dziecka, z których wynika, iż to rodzina ma prawo do opieki i wychowywania dziecka. Na rodzicach spoczywa główna odpowiedzialność za dziecko, a państwo ma obowiązek to prawo respektować. Nie mniej jednak instytucje publiczne są zobligowane do podejmowania niezbędnych kroków w celu wspomagania rodziny w wypełnianiu tych funkcji, w tym do tworzenia systemu wspierania rodziny.

Przewodniczący
RADY MIEJSKIEJ
Włodzisław Domek